

6. Yenilenebilir Enerji Kaynakları Sempozyumu Yapıldı...

DIŞA BAĞIMLILIĞIN PANZEHİRİ YENİLENEBİLİR

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Denizli Şubesi tarafından Pamukkale Üniversitesi ile birlikte düzenlenen 6. Yenilenebilir Enerji Kaynakları Sempozyumu, Pamukkale Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezi'nde 14-16 Ekim tarihlerinde gerçekleştirildi. Sempozyumun açılışında konuşan EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş, son 25 yıl içerisinde Türkiye'nin enerji politikalarında yanlış tercihlerle "öngörüsünü kaybetmiş bir ülke" konumunda bulunduğunu ifade etti. Göltaş, ülkenin enerjideki dışa bağımlılığının yarattığı açmazları anlatırken, dışa bağımlılığın önüne geçilebilmesi için yenilenebilir enerji kaynaklarına ve enerji verimliliğine önem verilmesi gerektiğinin altını çizdi.

Sempozyumun ilk günü program, kayıt işlemlerinin ardından saat 10.30'da açılış konuşmaları ile başladı. Açılış

konuşmalarını, TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil, EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş, EMO Denizli Şube Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Şavklı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı adına Enerji İşleri Genel Müdürü Mustafa Çetin yaptı.

Ekolojik Felaket Uyarısı

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş, açılış konuşmasında, yenilenebilir enerjinin önemini, "Son yıllarda tüm dünyada üzerine özel bir vurgu yapılan, gücünü güneşten alan ve çevreye emisyon yaymadan, ya da en az emisyon yayarak hiç tükenmeyecek olarak tarif edilen yenilenebilir enerji, ülkelerin enerji politikalarında son derece önemli bir yer edinmiştir" cümlesiyle ifade etti. Göltaş, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Dünyada her tarihsel dönem kendine özgü sorunları ile anılmıştır. İçinde bulunduğumuz 21. Yüzyıl’da ise bilim insanları çağın en büyük sorunlarından birinin yaşanan küresel iklim değişikliği ile ekolojik dengenin hızla bozulması olduğunu ifade ediyorlar. Günümüzde hazırlanan birçok raporda, küresel sıcaklık ortalamalarının, sanayi devrimi öncesindeki düzeyin 2 santigrat derece üzerine yükselmesini engellemenin yaşamsal öneme sahip olduğu vurgulanmakta. Bugün atmosfere salınan karbondioksit ve diğer sera gazları büyük oranda fosil yakıtlar denilen ve kullanım ömürleri giderek tükenen enerji kaynakları ile yapılan

üretimden ve kapitalizmin sınırsız bir tüketim felsefesinden kaynaklanmaktadır.

21. Yüzyıl’ın ilk çeyreğinde küresel kapitalizm dünyayı geri dönülemeyecek boyutlarda ekolojik bir felaketin içine sürüklüyor. İnsanlık şimdi hiç olmadığı kadar hayati bir yol ayrımına geldi. Küresel ölçekte uygulanan emek ve doğa sömürüsü, enerji kaynaklarına sahip olmak adına işgal ve savaşlar ile dünyanın tüm yaşam alanlarının yok olma tehlikesi hız kazanarak gerçekleşiyor.”

EMO Yönetim Kurulu Başkanı, ülkemizde yüzde 73'lere ulaşan dışa bağımlılık oranının azaltılmasının yenilenebilir enerjiye önem verilmesi ve her noktada verimlilik uygulamalarının gerçekleştirilmesiyle mümkün olabileceğini anlattı. Cengiz Göltaş, “Ancak, böyle bir yönelim, enerji gibi stratejik bir alanda kamusal bir bakış açısı ve planlama ile sağlanabilir. Yine ancak böyle bir bakış açısıyla iklim değişikliğiyle mücadele edilebilir” saptamasını yaptı. Türkiye’nin sera gazı emisyonlarının 1990 ile 2007 yılları arasında yüzde 119 artış gösterdiğine dikkat çeken Göltaş, bu oranın önlem alınmaması durumunda 2020 yılında 2007’ye göre yaklaşık 2’ye katlanacağı uyarısını yaptı.

“Öngörüsünü Kaybetmiş Bir Ülke”

Göltaş, yenilenebilir enerji kaynaklarının çevreye uyumlu, ucuz, güvenilir ve süreklilik özellikleri nedeniyle de önemli olduğuna işaret ederek, “Bugün petrol, doğalgaz ve ithal kömürün milyarlarca dolarlık enerji ithalatındaki payını düşürmek ülkenin enerji yönetiminin en temel meselesi olmak zorundadır” dedi.

Son 25 yıl içerisinde Türkiye’nin enerji politikalarında yanlış tercihlerle “öngörüsünü kaybetmiş bir ülke” konumunda bulunduğunu ifade eden Göltaş, şu değerlendirmeyi yaptı:

“Bu durumun en çarpıcı göstergesi Yenilenebilir Enerji Kaynakları olarak tarif edilen hidrolik, rüzgar, jeotermal, güneş, biyokütle gibi mevcut potansiyelin göz ardı edildiği, elektrik üretiminde yüzde 50’leri bulan doğalgazın yanı sıra ithal kömür ile çalıştırmak üzere yeni santraller inşa edildiği, enerji alanının çok parçalı bir yapıya dönüştürülerek serbestleşme, özelleştirme mantığı ile kendi kaderine terk edildiği ve bu durumun sonucu olarak üretim ve dağıtım yapısı ile serbest piyasa mantığı içinde yatırımsızlık nedeniyle sürekli bir kriz ve pahalı elektrik cenderesi içerisine sıkıştırıldığı bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. Çözüm elbette ki vardır. Bu başka bir iradeyi, toplumsal yaşam ve çevreyle barışık yepyeni bir yaklaşımı ifade etmek üzere kamu yararına önermeler yapmak ile mümkündür.”

TMMOB ve EMO’nun enerji politikaları kapsamında yıllardır yaptığı önermelerin son derece “sade ve anlaşılır” olduğunu kaydeden Göltaş, özetle bu önerileri şöyle sıraladı:

“Enerji ve özellikle elektrik enerjisi, üretim, iletim ve dağıtımıyla kamusal bir hizmet anlayışı ile yönetilmeli, kullanımının sosyal bir hak olduğu gerçeğinden hareketle toplumun tüm kesimlerine yeterince ucuz ve sürekli olarak sağlanmalıdır.

Enerji varlıklarımız çevreye uyumlu teknolojiler öne çıkarılarak değerlendirilmeli, dışa bağımlılığımızı azaltacak yerli ve yenilenebilir kaynaklar üretim planlamasında öncelikli tercihimiz olmalıdır.

Enerji üretim iletim ve dağıtımında verimlilik politikaları uygulanmalı, teknolojinin gelişmesinde Ar-Ge çalışmaları ve elektromekanik sanayinin geliştirilmesi için adımlar atılmalıdır.

Enerji kayıp ve kaçaklarını azaltacak, enerjinin etkin ve verimli kullanılmasını sağlayacak bütünlüklü bir program uygulanmalıdır.”

Açılış konuşmalarının ardından TMMOB Denetleme Kurulu Üyesi M. Macit Mutaf'ın yönettiği çağrılı konuşmacılar bölümünde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji İşleri Genel Müdürü Mustafa Çetin, enerji tüketim değerleri ile ilgili bilgi verirken; Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürü Halil Alış da baz santrallerin özelleştirilmeyeceğini bildirdi. Jeoloji Mühendisleri Odası'ndan Tahir Öngür, jeotermal enerji ile ilgili projeksiyon sunarken; Elektrik İşleri Etüt İdaresi Proje Dairesi Başkanı Maksut Saraç, rüzgar enerjisi ölçümlemesi ve EİE'nin çalışmaları hakkında bilgi verdi. EMO Yönetim Kurulu Yazmanı Erdal Apaçık da EMO Doğu Karadeniz HES Teknik Gezisi raporunu sundu.

İlk gün programı kapsamında gerçekleştirilen “Enerji Politikaları” başlıklı ilk oturumu, EMO Enerji Çalışma

Grubu Başkan Yardımcısı Olgun Sakarya yönetti. Oturum kapsamında Mustafa Özcan “Türkiye’de Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Geleceği İçin Durum Tespiti”; Mustafa Gözen “Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretiminin Düzenleme Perspektifinden İncelenmesi”, Refik Tiryaki “Elektrik Piyasasında Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Üretiminin Ekonomik ve Hukuki Açından Değerlendirilmesi”, Musa Çeçen “Özelleştirme Kısacığında Türkiye ve Özelleştirmede Geline Durum” başlıklı sunumlarını gerçekleştirdiler.

Birinci gün çalışmalarının son etkinliği TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil'in yöneticiliğini yaptığı “Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Ülkemiz Enerji Politikalarındaki Yeri ve Önemi” konulu panel oldu. Panelde EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Prof. Dr. Güven Önbilgin, Artı Enerji Rüzgar ve Alternatif Enerji Sistemleri A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Atilla Akalın, Bereket Enerji Yönetim Kurulu Başkanı Ceyhan Saldanlı ve Bereket Enerji Genel Müdürü Sami Sevinç, konuşmacı olarak yer aldı.

İkinci gün ise toplam 6 adet oturumda bildiri sunumları gerçekleştirildi. Aynı gün M. Edip Alpan'ın başkanlığını yaptığı Erim Arıcı'nın sunduğu “Türkiye'nin Hidroelektrik Potansiyelinin Belirlenmesi” konulu özel oturum gerçekleştirildi.

Enerji Üretim A.Ş. Denizli Çöpgazı Santrali, Zorlu Jeotermal Enerji Üretim A.Ş. Kızıldere Jeotermal Santrali ve Bereket Enerji Üretim A.Ş. Feslek Hidroelektrik Santralı'nda incelemelerde bulunuldu. Geziye 150'yi aşkın kişi katıldı. ◀

